

Med prvimi, ki so jemali Prešernovo Nebeško procesijo povsem resno, so bile ljubljanske tercijalke: menile so, da pojde „mož, ki je tej svinjski gospodi zabrusil vso resnico v obraz“, kar „gorak v nebesa“ (LZ 1905, 588). Mnogo let pozneje, namreč 22. septembra 1874, je neki Bitenjčan, ki je v Slovencu poskušal razlagati Prešerna v zmislu konservativnih tendenc, dokazoval, kako je Prešeren s „Svetim Krištofom ... pokazal svoje spoštovanje do krščanstva“. Sodim, da tudi novejša prešernoslovje premalo upošteva značaj epigramov, kakršen so Božje in hudičeve hiše, ter značaj satiričnih legend, kakršna je poleg Nebeške procesije iz 1845. leta še Šmarna gora (Romarska), ki je nastala najbrž tudi v bližini leta 1845.: Prešeren je tu le na videz v položaju pobožnega katoličana; le ironično brani romanje ter nasprotuje „hudičevim hišam“; ne gre mu ne za odpravo zabavišč iz 1835—1845 ne za ohranitev romanja, pač pa za šegavo situacijo, ki spravlja nasprotnike v zadrego, za obliko, ki ji niso prav mogli nasprotovati, za sredstva, ki budijo razposajen smeh.

V Ljubljani, na god vseh svetnikov 1933.

JAVORI, JAGNEDI

C. G O L A R

Javori, jagnedi, hrasti zaraščeni,
z belimi bradami bori visoki
vijejo, bijejo se po obronkih,
gredo zravnani po hosti in loki.

V led zakovani strme neupognjeni,
pijejo roso in zarjo poletja,
gledajo v sinja obzorja nebeška
v jutrnjih zborih srebrnega petja.

Divje vihrajo, bučé, plapolajo
mladi viharji po bujnih lesovih,
v daljne višine jim gre hrepenenje,
večnosti slutnje zvene jim v vrhovih.